

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	1247 Українська мова та література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

10.05.2024 р.

Справа № 0785/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Освіта" у складі:

Островська Катерина Олексіївна – головуючий,
Андрощук Ігор Петрович,
Демченко Олена Петрівна,
Коренева Інна Миколаївна,
Москаленко Олена Іванівна,
Носаченко Володимир Миколайович,
Огнистий Андрій Володимирович,
Попович Анжеліка Станіславівна,
Рябовол Лілія Тарасівна,

за участі запрошених осіб:

Мальцев Валентин Сергійович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	1247
Назва ОП	Українська мова та література
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.01 Українська мова і література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

За критерієм 1 ЗВО частково врахував рекомендації, висловлені під час попередньої акредитації. Зокрема, не враховано рекомендації щодо зазначення в розділі «Придатність випускників до працевлаштування й подальшого навчання» лише первинних посад та не узгоджено ці пропозиції зі змістовим наповненням ОПП (3491 лаборант наукового підрозділу; 3439 – організатор громадських заходів) та змінами, унесеними в Національний класифікатор України (2320 (2331) – вчитель загальноосвітнього навчального закладу) (<http://surl.li/ffdte>).

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

не застосовується

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

У навчальному плані зазначено, що загальний обсяг кредитів підготовки бакалавра становить 240 кред., хоча реально зафіксовано за циклом загальної підготовки – 24 кред., циклом професійної підготовки – 177 кред., отже разом 201 кред. ЕГ звернула увагу на те, що «У навчальному плані 2023 року в розділі «План навчального процесу» не визначено практичної підготовки, а отже, й не встановлено чіткої кількості кредитів, які відводяться на цей вид освітньої діяльності. 36 кред. практичної підготовки зафіксовано в ОПП, але не введено в навчальний план (розділ «План навчального процесу»). Отож рекомендацію попередньої акредитації щодо того, що «У навчальному плані й ОПП не збігається загальний обсяг підготовки бакалавра» не взято до уваги. У процесі попередньої акредитації ЗВО пояснював відсутність кредитів практики в навчальному плані особливостями програмного забезпечення «Цифровий університет», яке застосовують у ЧНУ для складання навчальних та робочих планів». Однак у навчальних планах ОПП ЧНУ імені Юрія Федьковича інших факультетів практичну підготовку введено до навчальних планів у розділ «План навчального процесу». У відповіді ЗВО стверджується, що 240 кредитів «відображено і в навчальному плані в графі «Загальний обсяг годин для підготовки бакалавра». Загальну суму відображено в навчальному плані, але, здійснюючи реальний підрахунок у навчальному плані за циклами підготовки, вона становить 201 кред. ЗВО зауважує про відповідність навчального плану вимогам «Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ» (<http://surl.li/hikof>), однак у ньому визначено, що «Навчальний план – нормативний документ Університету, який містить відомості про <...>, розділи теоретичної, практичної підготовки, обов'язкові і вибіркові компоненти освітньої програми (із фіксацією їх обсягу в кредитах ЕКТС і кількості годин навчальних занять)» (с. 8). ЗВО переконує, що врахує рекомендації «під час розробки навчальних планів на наступні роки».

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Згідно з рекомендаціями попередньої акредитації до обов'язкових ОК введено ІТ та онлайн-сервіси у професійній діяльності вчителя та Основи наукових досліджень, у програму кваліфікаційного іспиту (<http://surl.li/sgrsb>) введено питання з предметної підготовки (українська мова і українська література). Зауваження попередньої акредитації про порушення принципів логічності й послідовності в побудові ОПП щодо визначення термінів проходження навчальних практик та врахування семестру вивчення дисциплін-пререквізитів усунено частково. Ознайомлювальна педагогічна практика, як і за попередньої акредитації, випереджає (відбувається в 3 і 4 семестрах) вивчення ОК «Педагогіка з основами педмайстерності» та «Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах», які студенти опановують у 4 семестрі. У силабусі ОК «Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах» зазначено, що навчальна практика є його постреквізитом. З-поміж завдань практики, визначених у силабусі (с. 2): «закріпити та поглибити теоретичні знання, отримані в процесі вивчення ОК «Педагогіка з основами педмайстерності», «Психологія: загальна, вікова, психологічна», «Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах», «оцінювання навчальних досягнень учнів на основі спостережень уроків з предмету спеціалізації». ОК Методика викладання української мови та Методика викладання української літератури (у яких вивчається «предмет спеціалізації») вивчаються 5 семестрі. У силабусі практики з-поміж пререквізитів визначено «Педагогіку з основами педмайстерності» та «Методику соціально-виховної роботи в сучасних умовах». У процесі практики у здобувачів мають формуватися ФК 17 «Знання особливостей планування роботи з української мови; видів планування; норм оцінювання письмових робіт учнів; типів уроків з української мови та літератури». В основному змісті роботи практики визначено: Актуальні проблеми викладання української мови та літератури (Бесіда з учителем-словесником. Ознайомлення з модельними, навчальними програмами та календарними планами). Зауважимо, що принципи укладання й особливості шкільних програм з української мови, зокрема модельних, студенти опановуватимуть у процесі вивчення ОК «Методика викладання української мови». Рекомендуємо виразно спрямувати завдання ознайомлювальної педагогічної практики на ОК «Педагогіка з основами педмайстерності» і «Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах» і організовувати її після вивчення зазначених ОК. ЗВО у відповіді на висновок ГЕР погоджується, що вважає ОК «Педагогіка з основами педмайстерності», «Психологія: загальна, вікова, психологічна», «Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах» пререквізитами ознайомлювальної педагогічної практики.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Продовження 2.2. Підтримуємо міркування ЕГ про наявність дисбалансу лінгвістичної (українська мова) та літературознавчої (українська література) підготовки здобувачів освіти. В ОПП ОК мовної підготовки становлять 53,5 кред., літературної підготовки: українська література – 31 кред., зарубіжна література – 6 кред. У відповіді на висновок ГЕР ЗВО переконує, що врахує думку ЕГ і ГЕР «у подальшій роботі щодо вдосконалення ОПП». На думку ЕГ, позитивною практикою є інтегрування в ОК загальнотеоретичної частини (ППО 9, 32 і 33) та методики вивчення лінгвістичного матеріалу в ЗЗСО. Однак ППО 9 «Сучасна українська мова (лексикологія, фразеологія і лексикографія та проблеми їх викладання в ЗЗСО)» не може повноцінно формувати ФК 15 «Здатність якісно організовувати й проектувати освітній процес на рівні навчального предмета, розділу, теми, уроку, проводити позакласну та факультативну роботу з огляду на сучасні підходи до викладання та діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови та літератури, урахування передовий український й міжнародний досвід», адже методика навчання української мови вивчається в 5 семестрі. 2.3. Рекомендації попередньої акредитації за п. 2.3 в ОПП враховано (вилючено ОК «Латинська мова, зменшено кількість кредитів на зарубіжну літературу та навчальні практики «Усна народна творчість», «Українська діалектна мова» та ін.). Водночас зауважимо, що в ОПП фіксуємо вихід за межі предметної області спеціальності 014 Середня освіта бакалаврського рівня вищої освіти. Силабус ОК Основи наукових досліджень містить три змістові модулі (ЗМ) – «Специфіка науково-дослідницької діяльності», «Загальна методологія наукової творчості», «Методологія лінгвістичних досліджень, Курсова, дипломна, магістерська роботи: написання, оформлення, захист». У ЗМ 3 подано тему 8 «Дисертація та автореферат як важливі джерела наукової інформації» та тему 10 «Курсова і магістерська роботи як кваліфікаційні дослідження. Написання тексту курсової (магістерської) роботи», які містять матеріал, зорієнтований на здобувачів другого (магістерського) і третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти. У програмі кваліфікаційного іспиту (<http://surl.li/sgrsb>) наявні такі питання:

Загальний зміст розбору літературного твору в 4-9 класах. Шляхи аналізу літературного твору в старших класах. Організація читання драматичного твору в 4 – 9 класах. Вивчення елементів теорії літератури у 4- 9 класах.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Недоліки й рекомендації, висловлені під час попередньої акредитації, виправлено частково. Підтримуємо ЕГ що, чітке зазначення в ОПП та в навчальному плані циклу вибіркових навчальних дисциплін (цикл професійного спрямування) обмежує прагнення здобувачів вищої освіти формувати індивідуальну освітню траєкторію. У відомостях СО ЗВО стверджує, що в «навчальному плані ОПП передбачено дисципліни вільного вибору студента, що поглиблюють професійні знання за фахом та уможливають здобуття спеціальних додаткових компетентностей» (с. 9). На сайті філологічного факультету наявний Каталог вибіркових дисциплін (<http://surl.li/qrhkv>), у якому наявні чіткі вказівки, що студент повинен вибрати 1/2/3/4 ОК лише із зазначеного переліку дисциплін. Це не дозволяє здобувачеві здійснити вибір інших ОК, не зазначених у поданому факультетському переліку (наприклад, ОК загальної підготовки або ОК з інших ОП), та порушує п.1.4 університетського Положення про порядок реалізації студентами права на вибір навчальних дисциплін (<http://surl.li/svwik>) – «Переліки вибіркових дисциплін повинні відповідати принципам альтернативності, академічної відповідальності (неприпустиме нав'язування певних вибіркових дисциплін в інтересах кафедр чи окремих стейкхолдерів)». У цьому ж Положенні (п. 1.7) є вказівка, що «Студенти обирають дисципліни відповідно до навчальних планів (освітньо-професійних програм), за якими вони навчаються, а також із дисциплін загальноуніверситетського каталогу». Водночас в ОП зазначено, що із циклу загальної підготовки студенти можуть обрати одну з двох конкретних ОК - Фізичне виховання (за видами спорту: футбол, волейбол, баскетбол, фітнес, атлетична гімнастика) або одну Дисципліну з каталогу загальноуніверситетського переліку. В ОП і в навчальному плані не визначено можливостей вибору студентом ОК іншої ОП того ж рівня вищої освіти, іншої ОП та рівня вищої освіти тощо, що порушує зазначене Положення ЗВО (п. 2.3.2 Положення) та п. 15 частини 1 статті 62. Закону України «Про вищу освіту». Після оприлюднення проєкту висновку ГЕР ЗВО скоригував сторінку на сайті філологічного факультету з наявним Каталогом вибіркових дисциплін та вилучив чіткі вказівки стосовно вибору ОК і розташування вибіркових ОК за семестрами (<http://surl.li/qrhkv>). У відповіді на висновок ГЕР ЗВО навів приклади вибору здобувачами ОПП різних ОК: «Гендер і сексуальність, Соціологія сім'ї, Власний бізнес: реєстрація, облік і оподаткування, Садово-паркове мистецтво та фітодизайн та ін. У відповідь на висновок ГЕР ЗВО опирається на Положення про порядок реалізації студентами права на вибір навчальних дисциплін ЧНУ (<http://surl.li/svwik>): “Вибір студентом навчальних дисциплін створює умови для досягнення ним такої мети: поглиблення професійних знань у межах обраної освітньої програми та здобуття додаткових спеціальних професійних компетентностей, у тому числі зі здобуттям професійної кваліфікації (якщо це передбачено освітньою програмою)”.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Продовження 2.4. Рекомендуємо ЗВО доопрацювати зазначене Положення та усунути наявне в ньому обмеження в побудові індивідуальної освітньої траєкторії студента через її спрямування на поглиблення професійних знань у межах обраної ОП. ЗВО частково усунув дублювання навчального матеріалу через запропоновані обов'язкові та вибіркові ОК. ЕГ звернула увагу на «часткове дублювання ВД змісту обов'язкових ОК». Наприклад, залишилося дублювання в ОК методичного спрямування: 1) обов'язкова ОК Методика викладання української мови та вибіркові ОК Спецкурс із проблем викладання української мови в ЗЗСО; Методика формування граматичної компетентності учнів у ЗЗСО; 2) обов'язкова ОК Методика викладання української літератури та вибіркові ОК Спецкурс із проблем викладання української літератури в ЗЗСО. В ОП наявна обов'язкова ОК Іноземна мова (за професійним спрямуванням) і дві вибіркових ОК із однаковою назвою та однаковим змістовим наповненням – Професійна іноземна мова (7 семестр - <http://surl.li/svwtz>; 8 семестр - <http://surl.li/svwug>). У відповіді на висновок ГЕР ЗВО стверджує, що перегляне змістове наповнення вибіркових ОК та обговорить доцільність певних вибіркових ОК. Не усунуто недоліки в оновленні змістового наповнення вибіркових ОК, які зазначено в процесі попередньої акредитації. На це звернула увагу й ЕГ. Зокрема, у силабусі вибіркового ОК «Слов'янське лінгвокраїнознавство» (<http://surl.li/sdtyr>) залишилися визначення, про те, що студент має знати: «історію розвитку східних слов'ян; знати про історію, географічні особливості, релігію, політичний та державний устрій, політичні та економічні процеси, освіту, соціальну та етнічну структуру, культуру і мистецтво України, Росії, Білорусії, про визначних українців, білорусів, росіян та основні риси української, білоруської, російської мов» (с. 3). У рекомендованих інформаційних ресурсах залишилися російські: <http://www.shpl.ru/inform/projects/assbib/>; <http://www1.rambler.ru/sites/9000/>. У відповідь на висновок ГЕР ЗВО стверджує, що в жодному іншому силабусі російськомовних джерел немає, однак у силабусі ОК «Зарубіжна література» залишилися рекомендації російськомовних інформаційних ресурсів (<http://lib.ru/POEEAST/> та <http://centant.spbu.ru/sno/lib/tron/index.htm>); у силабусі ОК «Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога» запропоновано опрацювати російськомовний сайт із Постановами Уряду ворожої держави (<http://kuhta.clan.su/index/o-26>). ЕГ установила, що «на ОПП допускаються окремі порушення Положення про порядок реалізації студентами ЧНУ права на вибір навчальних дисциплін (<http://surl.li/affog>) зокрема п. 3.1.1 та 3.1.2, де зазначається про вибір ВД упродовж лютого-квітня, тобто в II семестрі, хоча згідно з НП ЗО цієї ОПП вивчають дві ВД уже в II семестрі (ідеться про ППВ1 та ППВ2). На резервній зустрічі з деканом факультету та гарантом ОПП було з'ясовано, що вибір ВД першокурсники здійснюють у жовтні, тобто в кінці I семестру».

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

2.5 Рекомендації попередньої акредитації за підкритерієм 2.5 враховано частково. У процесі організації практичної підготовки не виправлено порушення стосовно послідовності й логічності проходження ознайомлювальної педагогічної практики. Практика відбувається в 3 і 4 семестрах, а ОК «Педагогіка з основами педмайстерності» та «Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах» студенти вивчають у 4 семестрі. (докладніше опис подано у п. 2.2). ЕГ констатує, що на ОПП «потребує врегулювання документальний супровід ... практичної діяльності: у НП у

частині «План навчального процесу» не відведено місця для жодної практики, як і не визначено кількості кредитів, які на неї відводяться. Це вносить незручності в розуміння її обсягів...».

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

За підкритерієм 2.7 ЗВО врахував рекомендації, висловлені в процесі попередньої акредитації.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Рекомендацію попередньої акредитації про потребу зазначення видів практики в розділі «План навчального процесу» навчального плану не виконано. ЕГ також зазначає, що в навчальному плані «не визначено кількості кредитів, які відводяться на всі види практик», тому не можливо визначити фактичне навантаження студентів. У навчальному плані тижневе навантаження здобувачів упродовж 3,4,5,6 семестрів визначено без урахування практики: 3 семестр - 29 год., 4 семестр - 26 год., 5 семестр - 28 год., 6 сем. - 30 год. У ці семестри студенти проходять Ознайомлювальну педагогічну практику (3-4 сем., один день у тиждень), Навчальну педагогічну практику «Нова українська школа» (5 сем., один день у тиждень), Виробничу педагогічну практику «Нова українська школа» (6 сем., один день у тиждень). Рекомендуємо врахувати обсяги практичної підготовки у процесі визначення фактичного тижневого навантаження здобувачів вищої освіти для уникнення їх перевантаження. В ОПП не враховано локальний документ ЗВО - «Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ імені Юрія Федьковича», у якому зазначено, що «Практична підготовка (навчальні і виробничі практики), як правило проводиться із відривом від теоретичного навчання і в графіку освітнього процесу відображається окремо» (<http://surl.li/aetyu>).

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ стверджує, що слабких сторін не виявлено, однак звертає увагу, що «на ОПП відсутні приклади реалізації міжнародної академічної мобільності здобувачів освіти».

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У звіті ЕГ констатовано: «На ОПП є приклади зарахування результатів неформальної освіти. Про це під час зустрічі з фокус-групою здобувачів освіти повідомили студенти: це був ОК Аналіз поетичного тексту, на якому декілька кредитів було зараховано після надання викладачеві сертифікату з платформи Всеосвіта. Разом з тим на цій же зустрічі ЗО повідомили про те, що в університеті поки що немає неформальної освіти, хоча студентам відомо про такі можливості». З огляду на це ГЕР не може зробити висновок про наявність/відсутність здобуття студентами ОПП неформальної освіти та ступінь урахування рекомендацій попередньої акредитації.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Підтримуємо ЕГ стосовно потреби виокремлення результатів анкетування «Викладач очима студентів» за окремими ОПП.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

У звіті ЕГ подано посилання на два різні силабуси ОК Основи наукового дослідження з різною кількістю годин: 1) <http://surl.li/sfzsg> - викладач О.Меленчук, 135 год., ОК містить три ЗМ – «Особливості розвитку українського літературознавства: методологія, наукові школи, аналіз художнього твору», «Організація науково-дослідницької діяльності», «Курсова робота»; 2) <http://surl.li/sgaum> – викладач Я.Редька, 150 год., ОК містить три ЗМ – «Специфіка науково-дослідницької діяльності», «Загальна методологія наукової творчості», «Методологія лінгвістичних досліджень, Курсова, дипломна, магістерська роботи: написання, оформлення, захист». Наявні розбіжності визначення обсягу ОК Основи наукових досліджень в ОПП та в силабусі ОК. У відомостях СО (система Національного агентства) міститься силабус НПП Я.Редьки, у якому обсяг ОК не збігається з навчальним планом і ОПП (силабус – 150 год, 5 кред.; ОПП – 135 год., 4,5 кред.).

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ЕГ стверджує, що «опрацювала зміст силабусів, представлених на сайті філологічного факультету в контексті ОПП, яка акредитується, і виявила, що Силабуси були переглянуті й виправлені відповідно до зауважень...». Однак далі у висновку ЕГ констатує про наявність недоліків: 1) у силабусі ОК «Психологія: загальна, вікова, педагогічна» «залишився не оновленим один посібник, датований 1986 р.»; 2) «залишилися неоновленими списки літератури з вибіркового ОК «Етнолінгвістика». Рекомендації попередньої акредитації щодо необхідності оновлення робочих програм і силабусів окремих ОК, зокрема списків рекомендованої літератури й доповнення їх працями науково-педагогічних працівників, що забезпечують викладання ОК взято до уваги частково. ЕГ звернула на це увагу – «неврегульований підхід до джерельної бази окремих курсів у контексті покликань на застарілі посібники та підручники». ЕГ стверджує, що в силабусі ОК «Зарубіжна література» вилучено російськомовні джерела, однак у ньому залишилися рекомендації російськомовних інформаційних ресурсів (<http://lib.ru/POEEAST/> та <http://centant.spbu.ru/sno/lib/tron/index.htm>). У силабусі ОК «Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога» запропоновано опрацювати російськомовний сайт із Постановами Уряду ворожої держави (<http://kuhta.clan.su/index/o-26>), поданий як Сайт інтерактивних посібників з долікарської допомоги та спеціалізованої літератури. Не оновлено силабус ОК «Слов'янське лінгвокраїнознавство» (<http://surl.li/sdtyr>), у якому залишилися рекомендації російськомовних інформаційних ресурсів (<http://www.shpl.ru/inform/projects/assbib/>; <http://www1.rambler.ru/sites/9000/>), у меті ОК зазначено про необхідність знати про історію, географічні особливості, релігію, політичний та державний устрій, політичні та економічні процеси, освіту, соціальну та етнічну структуру, культуру і мистецтво Росії, Білорусії, про визначних українців, білорусів, росіян та основні риси української, білоруської, російської мов (докладно див. 2.4). Отож, ЗВО не взяв до уваги лист МОН України №1/2017-24 «Про необхідність припинення будь-яких форм наукової (науково-технічної співпраці з рф та рб)» від 06.02.2024 р., рекомендації Комітету з питань етики щодо припинення (обмеження) використання джерел інформації держави-агресора в наукових публікаціях (протокол №36 (46) від 30.11.2023 р. та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (додаток 6 до протоколу №130 від 24.01.2023 р.).

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Продовження 4.4 Програму кваліфікаційного іспиту оновлено частково (<http://surl.li/sgrsb>). З неї не вилучено такі питання: Загальний зміст розбору літературного твору в 4-9 класах. Шляхи аналізу літературного твору в старших класах. Організація читання драматичного твору в 4 – 9 класах. Вивчення елементів теорії літератури у 4- 9 класах. З-поміж рекомендованої літератури не чинні програми: «Українська література. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською і російською мовами навчання: 5-11 класи. Дивослово. 2002. №8 (джерело 34); Українська література. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів: 5-12 класи. К.: ВТФ «Перун», 2005. 208 с. (джерело 35); Волошина Ніла. Вивчення української літератури в новому навчальному році. Дивослово. 2002. №8 (джерело 37). Найновішу літературу з методики навчання української мови, запропонована в програмі кваліфікаційного іспиту, опубліковано 2018 р., методики навчання української літератури - 2009 р. На сайті

філологічного факультету у каталозі вибіркового ОК розташовано однакові за змістом силабуси (7 семестр - <http://surl.li/svwztz>; 8 семестр - <http://surl.li/svwug>) із чотирма ідентичними темами: 1) Що таке лінгвістика. Євгенія Кононенко; 2) Віра Вовк; 3) Емма Андіївська; 4) Любо Дереш. Мета ОК – «вивчення мови на побутовому, соціальному, культурному та професійному рівнях; практичне володіння іноземною мовою на автономному рівні, необхідному для ділового та професійного спілкування, реалізація на письмі комунікативних намірів, пов'язаних з виробничими умовами фаху; досягнення студентами рівня знань, відповідних до вимог дипломованого спеціаліста, який забезпечить можливість застосування іноземної мови у практичній діяльності». Отож теми не співвідносяться з метою ОК.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми підсумкового контролю окремих ОК не відповідають локальному документу ЗВО. У «Положенні про організацію освітнього процесу в ЧНУ імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/aetyu>) зазначено, що «Семестровий контроль (підсумковий) проводиться у формах семестрового екзамену або диференційованого заліку з конкретної навчальної дисципліни...», однак в ОПП визначено такі форми підсумкового контролю, як курсова робота (ППО 23), захист (К 4, НП1, НП2, ОПП, НПП, ВПП, ПП1, ПП2). З Педагогічної практики (ПП 1 і ПП 2) формою підсумкового контролю в ОПП визначено захист, у силабусі – залік та іспит.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

ЗВО частково врахував рекомендації, висловлені у процесі попередньої акредитації. Програма атестації потребує оновлення (див. опис у п. 4.2).

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

У процесі попередньої акредитації висловлено рекомендації стосовно підвищення публікаційної активності окремих НПП (Л.Маркуляк, О.Попович, І.Гуцуляк) та узгодження публікацій із ОК, які вони викладають. Зокрема, Л.Маркуляк рекомендовано опублікувати статті у фахових збірниках категорії Б із методики викладання української літератури. Рекомендацію не враховано - Л.Маркуляк немає статей із методики навчання української літератури. Вона лише опублікувала методичні рекомендації для студентів з курсу спеціальності «Середня освіта» «Методика викладання української літератури» (Чернівці: Рута, 2024. 36 с.). Л.Маркуляк має досвід роботи в закладах загальної середньої освіти, є членом журі конкурсів для школярів, була головою журі конкурсу «Вчитель року», керувала школярами, які посідали призові місця на різних етапах Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт, пройшла наукове стажування „Сучасні форми та методи викладання курсу історії української літератури 40 50-х років ХХ ст.” (12.02.2024 – 27.02.2024). Викладач ОК Історія української літератури (друга половина ХІХ ст.) О.Попович за останні 5 років немає публікацій у наукових збірниках категорії Б. Він опублікував навчально-методичний посібник «Література Буковини (ІІ половина ХІХ століття)» (Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2024. 90 с.), 2 апробаційних публікації у збірниках матеріалів конференції. Публікації викладача ОК Риторика не співвідносяться з навчальною дисципліною.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

У процесі попередньої акредитації ЕГ за цим підкритерієм зауважувала, що система забезпечення якості ЗВО в окремих випадках не реагувала на недоліки в ОП: не виявила порушення термінів обрання ВК відповідно до положення ЗВО, не виявила порушення норм розподілу тижневого навантаження для проходження практики, не виявила невідповідності у програмі випускних екзаменів, забезпечення ПРН основними ОК, порушень логіки підготовки, недостатність оновлення змісту ОК. У період між акредитаціями система забезпечення якості ЗВО адекватно не реагувала на наявні недоліки ОПП, зокрема щодо дотримання принципу логічності й послідовності в ОПП, вибудовування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, фактичного навантаження студентів, оновлення складників ОПП, відповідності публікацій НПП дисциплінам, викладання яких вони забезпечують та ін. У ЗВО не було вжито відповідних заходів для врахування рекомендацій, висловлених у процесі попередньої акредитаційної експертизи. У відомостях самооцінювання ЗВО формалістично констатував про відсутність недоліків або їх усунення: 1. «Усі обов'язкові та вибіркові дисципліни забезпечують формування загальних та фахових компетентностей, сприяють досягненню відповідних ПРН із дотриманням принципів наступності, послідовності й логічності» (с. 8). 2. «ОПП з дотриманням принципу наступності й послідовності передбачає проходження навчальної практики» (с. 9). 3. «Викладачі постійно оновлюють зміст навчальних дисциплін, опрацьовують найновішу літературу..» (с. 13) тощо. 4. «Під час доопрацювання ОПП враховано всі зауваження ЕГ та ГЕР» (с. 20). 5. «Наприкінці 2022 та 2023 рр. відбувався внутрішньоуніверситетський моніторинг ОПП, які акредитуються в наступному семестрі 2022–2023 та 2023–2024 навчальних років відповідно. Низку висловлених зауважень було враховано і виправлено» (с. 21). 6. «Всі зауваження та рекомендації, висловлені під час акредитації, було враховано під час удосконалення ОПП» (с. 22).

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЗВО не врахував зауваження й пропозиції, висловлені в процесі попередньої акредитації цієї ОПП, зокрема щодо таких підкритеріїв, як: 2.1 (у навчальному плані в розділі «План навчального процесу» не введено кредити, виділені на практику), 2.2 (порушення принципів логічності й послідовності в побудові ОПП щодо визначення термінів проходження ознайомлювальної педагогічної практики та врахування семестру вивчення дисциплін-пререквізитів),

2.4 (дублювання змісту обов'язкових ОК і дисциплін за вибором; оновлення змістового наповнення вибіркових ОК), 2.5 (порушення стосовно послідовності й логічності проходження ознайомлювальної педагогічної практики; у навчальному плані не зазначено кредити, виділені на практику) , 2.8 (практики не введено в навчальний план у розділ «План начального процесу»), 4.4 (у силабусах окремих ОК наявні російськомовні інформаційні джерела), 5.2 (програму атестації не достатньо оновлено), 6.1 (низька публікаційна активність окремих викладачів за останніх 5 років).

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Підтримуємо ЕГ стосовно висловленої рекомендації про наявність на офіційному сайті ЗВО документів без необхідних реквізитів затвердження (печатки ЗВО, засвідчувальних підписів тощо). Цю рекомендацію було висловлено в процесі попередньої акредитації.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Рекомендуємо під час оновлення ОПП, формулюючи цілі та програмні результати навчання, розширити діапазон опрацювання аналогічних або суміжних іноземних програм для врахування досвіду й позитивних практик. 2. Рекомендуємо скоригувати розділ «Придатність випускників до працевлаштування й подальшого навчання», зазначити первинні посади та узгодити його зі змістовим наповненням ОПП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. До початку 2024-2025 н. р. узгодити структуру навчального плану ОПП із вимогами «Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича». Ввести в навчальний план (розділ «План навчального процесу») всі види практичної підготовки, облікувавши їх у кредитах ЄКТС. Врахувати обсяги практичної підготовки у процесі визначення фактичного тижневого навантаження здобувачів вищої освіти. 2. Усунути порушення принципів логічності й послідовності під час визначення термінів проходження ознайомлювальної педагогічної практики. Рекомендуємо виразно спрямувати завдання ознайомлювальної педагогічної практики на ОК «Педагогіка з основами педмайстерності» і «Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах». 3. Рекомендуємо усунути дисбаланс між лінгвістичною (українська мова) та літературознавчою (українська література) підготовкою. 4. Доопрацювати «Положення про порядок реалізації студентами права на вибір навчальних дисциплін» та усунути наявність чіткого спрямування вибіркових ОК на поглиблення професійних знань у межах обраної ОП. 5. У процесі проектування й реалізації ОПП та організації освітнього процесу, зокрема щодо реалізації права вибору здобувачами навчальних дисциплін, дотримуватися локальних документів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. 6. Усунути дублювання в змістовому наповненні обов'язкових і вибіркових навчальних дисциплін. 7. Узгодити змістове наповнення ОК Основи наукових досліджень та програму атестації з предметною областю спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Упродовж 2024-2025 н.р. активізувати різні форми міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти. 2. Підвищити рівень інформування здобувачів вищої освіти про можливості й форми здобуття неформальної освіти, зокрема про навчальні курси на відкритих онлайн-платформах.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. До кінця 2023-2024 н.р. провести моніторинг змістового наповнення силабусів ОК стосовно актуальності рекомендованих джерел та відповідності кредитного виміру із ОПП. Систематично оновлювати навчально-методичне забезпечення ОК. 2. Рекомендуємо до кінця 2023-2024 н.р. розробити питальники для здобувачів вищої освіти окремих ОПП, апробувати їх впродовж 2024-2025 н.р. та оприлюднити результати на офіційному сайті університету.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Привести у відповідність форми підсумкового контролю ОК ОПП (ППО 23, К 4, НП1, НП2, ОПП, НПП, ВПП, ПП1, ПП2) із локальними документами ЧНУ імені Юрія Федьковича. 2. Оновити програму кваліфікаційного іспиту щодо змістового наповнення й рекомендованої літератури.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Увідповіднювати публікації науково-педагогічних працівників із освітніми компонентами, викладання яких вони забезпечують. 2. Підвищувати рівень публікаційної активності науково-педагогічних працівників через друкування наукових статей у журналах, зареєстрованих у наукометричних базах Scopus, Web of Science, та у фахових збірниках категорії Б.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Рекомендуємо облаштувати у ЗВО вбиральні для осіб з особливими освітніми потребами.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Підвищити в ЗВО рівень відповідальності системи забезпечення якості стосовно усунення недоліків у процесі освітньої діяльності з реалізації ОПП й підготовки до акредитаційної експертизи, зокрема й укладання відомостей самооцінювання. 2. Підвищити відповідальність членів академічної спільноти ЗВО за процеси забезпечення якості вищої освіти. 3. Рекомендуємо у ЗВО розробляти план відповідних заходів щодо усунення недоліків та врахування рекомендацій, висловлених у процесі акредитаційної експертизи та оприлюднювати його на офіційному сайті.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Здійснювати публічне розміщення електронних варіантів локальних документів ЗВО на офіційному сайті лише з необхідними реквізитами затвердження.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ОСТРОВСЬКА КАТЕРИНА ОЛЕКСІЇВНА